

**Γνωμοδότηση για την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
για τη βελτίωση του φορολογικού περιβάλλοντος των ΜΜΕ**

(94/C 397/20)

Στις 6 Ιουνίου 1994, και σύμφωνα με το άρθρο 198 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 30 Νοεμβρίου 1994 με βάση εισηγητική έκθεση του κ. E. Muller.

Κατά την 321η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 21ης Δεκεμβρίου 1994), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Το κοινοτικό πλαίσιο

1.1.1. Από την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς έχουν αναληφθεί διάφορες κοινοτικές δράσεις που αναφέρονται στο ρόλο που πρέπει να διαδραματίσουν οι ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο Λευκό Βιβλίο το οποίο υποβλήθηκε κατά τα τέλη του 1993, υπογραμμίζεται ιδιαίτερα η σημασία των ΜΜΕ για την επίτευξη των στόχων που τίθενται στο Λευκό Βιβλίο.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει, σε διάφορες γνωμοδοτήσεις της, υποστηρίξει ενεργά την προσπάθεια της Επιτροπής, που υποστηρίζεται και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την οποία έχει μάλιστα ενισχύσει και επιβεβαιώσει, γενικότερα, το Συμβούλιο. Η ΟΚΕ επεδίωξε συγχρόνως, να υποδείξει ορισμένους τομείς για τους οποίους επιβάλλεται να αναληφθούν συγκεκριμένες δράσεις υπέρ των ΜΜΕ και της βιοτεχνίας.

Πράγματι, δεν αρκεί η απλή διαπίστωση των πραγματικών και των δυνητικών αξιών των ΜΜΕ και του ρόλου που τους ανατίθεται κατά την κοινή προσπάθεια για την εντατικοποίηση των δράσεων για την οικονομική και κοινωνική ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι αυτές οι δυναμικές θα μπορούσαν να αναπτυχθούν και να αποδώσουν μόνον εάν καταστούν δυναμικότεροι οι σε μεγάλο βαθμό διαφοροποιημένοι τομείς των ΜΜΕ καθώς και εξαλειφθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι παραγόντες που αποτελούν τροχοπέδη.

Προκειμένου η εμπιστοσύνη προς τις ΜΜΕ ως «ακρογωνιαίων λίθων» της οικονομίας της Ένωσης να μην καταλήξει σε απογοήτευση, της οποίας οι συνέπειες θα είναι βαρείες, επιβάλλεται να αναληφθεί δράση σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων, προκειμένου να επιτευχθεί ο ορθός προσδιορισμός κατευθύνσεων και συγκεκριμένων μέσων για μια ορθή, άμεση και μόνιμη, χρησιμοποίηση του δυναμικού των ΜΜΕ.

1.1.2. Η υπό εξέταση ανακοίνωση της Επιτροπής μπορεί να θεωρηθεί ως προσπάθεια για την ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων. Έχει τις ρίζες της στο στρατηγικό πρόγραμμα για την εσωτερική αγορά και στηρίζεται, όπως η ίδια αναφέρει, στην κοινή αρχή της οικονομικής πολιτικής, βάσει της οποίας η Κοινότητα έχει συμφέρον να υποστηρίξει τις ΜΜΕ.

Εξάλλου, η προσέγγιση της Επιτροπής είναι σύμφωνη με την αρχή που αναφέρεται στην ανακοίνωσή της, της 26ης Ιουνίου 1992⁽¹⁾, προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, «η οποία ακολουθεί τα πορίσματα της επιτροπής προβληματισμού, με πρόεδρο τον κ. Ruding, και στην οποία είχε ανατεθεί να εξετάσει τις κατευθύνσεις στον τομέα της φορολογίας των επιχειρήσεων στο πλαίσιο της εμβάθυνσης της εσωτερικής αγοράς».

1.1.3. Το πρόβλημα της επικουρικότητας επιβάλλεται να εξετασθεί στο μέτρο που πρέπει να διαπιστωθεί εάν οι κατευθύνσεις και οι λύσεις που προτείνονται από την Επιτροπή μπορούν να αποτελέσουν κίνητρα για τα κράτη μέλη ώστε να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα με βάση τις «καλύτερες πρακτικές», και στο πλαίσιο των εθνικών αρμοδιοτήτων τους, ή εάν οι βελτιωτικές δράσεις άπτονται άμεσα του προβλήματος της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και μπορούν, συνεπώς, να τοποθετηθούν στο κοινοτικό πλαίσιο το οποίο δικαιολογεί ή απαιτεί, κατά το μάλλον ή ήττον, περιορισμένες και κατά το μάλλον ή ήττον αναγκαστικές παρεμβάσεις.

Εξάλλου, πρέπει να τονισθεί ότι οι ενδεχόμενες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, που θα μπορούσαν να εκδηλωθούν σε επίπεδο διασυνοριακών συναλλαγών των ΜΜΕ, μπορούν να είναι πολλαπλών προελεύσεων και πρέπει του λοιπού να εξετάζονται σε όλες τους τις μορφές χωρίς να συμπεραίνεται ότι οι διαφορές που σημειώνονται όσον αφορά την άμεση φορολογία των κρατών μελών αποτελούν στοιχεία που παρεμποδίζουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με τρόπο που να καθίσταται αναγκαία η παρέμβαση της Ένωσης. Η Επιτροπή θα μπορούσε να προβεί στην εκτίμηση παρόμοιων καταστάσεων.

1.1.4. Η Επιτροπή ενεργεί σύμφωνα με την αρχή που διατυπώνεται στην προαναφερόμενη ανακοίνωση της 26ης Ιουνίου 1992, και τονίζει ότι «σε καμία περίπτωση δεν προτίθεται να εναρμονίσει τα καθαρώς εθνικά φορολογικά καθεστώτα των ΜΜΕ».

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, με την επιφύλαξη των συλλογισμών που θα εκτεθούν στα επόμενα κεφάλαια, συλλογισμών που αφορούν κυρίως τις διάφορες πτυχές στις οποίες στοχεύει η υπό εξέταση ανακοίνωση, εγκρίνει την εν λόγω συνετή προσπάθεια στο σημερινό στάδιο ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρωτοβουλία που αναλήφθηκε υπέρ της βελτίωσης του φορολογικού περιβάλλοντος των ΜΜΕ.

(¹) Έγγρ. SEC(92) 1118 τελικό.

Αυτός ο τρόπος ενέργειας πρέπει να επιτρέπει την εξεύρεση μιας ικανοποιητικής μέσης οδού μεταξύ, αφενός, των υπερτροφικών προσδοκιών που έχουν αναπτυχθεί στην Ένωση όσον αφορά τα μέσα δράσης της Ένωσης υπέρ των ΜΜΕ και, αφετέρου, των περιοριστικών θέσεων που έχουν αναπτυχθεί όσον αφορά τις παρεμβάσεις της Ένωσης, ακριβώς στον τομέα του φορολογικού περιβάλλοντος των ΜΜΕ.

1.1.5. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες που έχουν ως στόχο τον προσδιορισμό των κατευθύνσεων προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερες συνθήκες φορολόγησης των ΜΜΕ, ακολουθεί το δρόμο που χαράχθηκε από το Λευκό Βιβλίο για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση.

Σχετικά με το θέμα αυτό, πρέπει να γίνει αναφορά στο κεφάλαιο με τίτλο «υποχρεωτικές φορολογικές επιβαρύνσεις επί της εργασίας» του Λευκού Βιβλίου στο οποίο αναφέρονται μεταξύ άλλων, η «ειδική περίπτωση των ΜΜΕ» και του σημαντικού ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν οι επιχειρήσεις αυτές στον τομέα της απασχόλησης και στο οποίο απαριθμούνται πολλά είδη φορολογικών μέτρων που μπορούν, ενδεχομένως, να βοηθήσουν τις ΜΜΕ.

1.1.6. Η αλληλεξάρτηση και οι άμεσες και έμμεσες σχέσεις μεταξύ των διαφόρων τομέων της πολιτικής, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, προβάλλουν για μια ακόμα φορά πολύ έντονα. Για το λόγο αυτό, η ΟΚΕ οφείλει να εμμένει, και στο πλαίσιο της παρούσας γνωμοδότησης, στην ανάγκη για την ανάληψη ισχυρών και ενισχυμένων δράσεων, συγκεντρωμένων και συντονισμένων, που θα συμβαδίζουν με τους στόχους του «ολοκληρωμένου προγράμματος υπέρ των ΜΜΕ και της βιοτεχνίας» [έγγρ. COM(94) 207 τελικό].

1.2. Το πλαίσιο των κρατών μελών

1.2.1. Οι πολιτικές που ασκούνται από τα κράτη μέλη έναντι των ΜΜΕ παρουσιάζονται κάτω από ποικίλες όψεις και με διάφορες μορφές όσον αφορά την έκταση και το περιεχόμενό τους. Η, κατά το μάλλον ή ήττον, πρόσφατη και ταχεία εφαρμογή των σχετικών μηχανισμών εξαρτάται ευρέως από το βαθμό αναγνώρισης των προβλημάτων που προσβάλλουν την ίδρυση, την ανάπτυξη και τη μεταβίβαση των επιχειρήσεων σε εθνικό, περιφερειακό, και τομεακό επίπεδο. Ακόμη, και τα κριτήρια που επιλέγονται στο πλαίσιο των γενικών κατευθύνσεων της οικονομικής, κοινωνικής, χρηματοδοτικής και δημοσιονομικής, πολιτικής των διαδοχικών κυβερνήσεων των κρατών μελών, θα καθορίσουν τους γενικούς και ειδικούς όρους σχετικά με τις κρατικές παρεμβάσεις υπέρ των ΜΜΕ.

1.2.2. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να τονισθεί η ανάγκη για τη σύσταση επιτροπών ανταλλαγής εμπειριών και καλύτερων πρακτικών και για την ίδρυση «βημάτων» διαβουλεύσεων με τα οποία θα πρέπει να συνδεθούν, με τον κατάλληλο τρόπο, οι αρμόδιες οργανώσεις για την ανάπτυξη των ΜΜΕ· ακόμη, στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να εξευρεθούν προοδευτικά τα μέτρα και οι μηχανισμοί οι οποίοι, ανάλογα με την κατάσταση των κρατών μελών, θα κριθούν ως οι καταλληλότεροι για τις ΜΜΕ· στο πλαίσιο αυτό θα μπορέσει, επίσης, να εξετασθεί το μεγάλο θέμα της επιλογής των μέτρων που πρέπει να ληφθούν, μέτρων φορολογικού και μη χαρακτήρα, και το θέμα της επιλογής των κριτηρίων που πρέπει να ισχύσουν όπως:

η αποτελεσματικότητα των μέτρων στον οικονομικό τομέα, η ισότητα, η αμεροληψία, οι κοινωνικές συνέπειες, η διοικητική απλούστευση, οι δημοσιονομικές επιπτώσεις, κ.λπ.

1.2.3. Χωρίς αμφιβολία, η εξέταση των εν λόγω πτυχών είναι ενδιαφέρουσα, παρόλα αυτά δεν μπορεί να γίνει στο πλαίσιο της παρούσας γνωμοδότησης. Η ΟΚΕ είναι, εντούτοις, πεπεισμένη ότι το πρόβλημα του φορολογικού περιβάλλοντος πρέπει να εξετασθεί σε ένα όσο γίνεται ευρύτερο πλαίσιο. Επειδή η ΟΚΕ αγνοεί τη μορφή και την έκταση των διαβουλεύσεων που έχουν πραγματοποιηθεί ή που θα πραγματοποιηθούν με τα κράτη μέλη όσον αφορά τις προτάσεις που περιέχονται στην υπό εξέταση ανακοίνωση, δικαιούται να διερωτηθεί κατά πόσον και σε τι έκταση οι προτάσεις αυτές ανταποκρίνονται στις δυνατότητες και στη βούληση των κρατών μελών να τις εφαρμόσουν στο πλαίσιο των πολιτικών που έχουν χαράξει για τις ΜΜΕ.

1.3. Το πλαίσιο των ΜΜΕ

1.3.1. Όπως υπογραμμίσθηκε στο σημείο 1.1.1, παραπάνω, πρέπει να εξετασθεί χωρίς καθυστέρηση το θέμα των ΜΜΕ, εάν στόχος είναι η αισθητή βελτίωση της κατάστασης όσον αφορά την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Συνεπώς, απαιτείται γενικότερα η προσαρμογή των πολιτικών προς τις συνθήκες ύπαρξης και εξέλιξης των ΜΜΕ, σε έκταση και σε βάθος. Αυτή η τεράστια προσπάθεια που πρέπει να πραγματοποιηθεί σε επίπεδο Ένωσης, ενώ σε επίπεδο κρατών μελών πρέπει να γίνει αντιληπτή από τους επιχειρηματικούς κύκλους και κατανοητή όχι μόνο ως ένα μήνυμα καλής ελπίδας, αλλά κυρίως ως μία πρόσκληση για να συμμετάσχουν ως πραγματικοί εταίροι στην συγκεκριμένη διαδικασία της προόδου κάτω από τις καλύτερες δυνατές συνθήκες.

1.3.2. Για να απελευθερωθούν οι υπάρχουσες δυνατότητες, η Ένωση και τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν υπόψη ορισμένες εγγενείς πραγματικότητες των ΜΜΕ, από τις οποίες πρέπει τουλάχιστον να αναφερθούν δύο ακόλουθες:

- η μεγάλη ποικιλία μεγέθους και δραστηριοτήτων των ΜΜΕ·
- η απαραίτητη συμβολή των οργανισμών στήριξης των ΜΜΕ κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων και των ολοκληρωμένων και συντονισμένων ενεργειών.

1.4. Η δράση για τη βελτίωση του φορολογικού περιβάλλοντος των ΜΜΕ πρέπει να αναπτυχθεί στα τρία επίπεδα που περιγράφονται παραπάνω, πράγμα που θα επιτρέψει να εξετασθούν τα σχετικά προβλήματα σε βάθος με τον καλύτερο τρόπο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που ενδιαφέρουν λίγο ως πολύ άμεσα τους κοινωνικοοικονομικούς κύκλους, γενικότερα.

2. Εξέταση των τομέων δράσης που προβλέπονται από την ανακοίνωση

2.1. Ενόψει της καλύτερης ανάπτυξης των ΜΜΕ, το πρόβλημα της φορολογικής ελάφρυνσης στην Ένωση πρέπει να

εξετασθεί στο γενικότερο πλαίσιο της χρηματοδότησης των ΜΜΕ. Η Επιτροπή πρέπει να ενθαρρυνθεί ώστε να εξετάσει εμπειριστικά, μαζί με τα κράτη μέλη και τους οργανισμούς που εκπροσωπούν τις ΜΜΕ, το πολύ σοβαρό πρόβλημα της χρηματοδότησης των ΜΜΕ, συνεχίζοντας συστηματικά την προσπάθεια που έχει αρχίσει βασικά με την ανακοίνωση της, για τα χρηματοδοτικά προβλήματα των ΜΜΕ [έγγρ. COM(93) 528 τελικό της 10ης Νοεμβρίου 1993] για να εξευρεθούν οι δυνατές καλύτερες λύσεις σχετικά με το κόστος της χρηματοδότησης, την πρόσβαση στις χρηματοδοτικές πηγές, στις πιστώσεις, κ.λ.π. (1).

Στη συνέχεια τίθεται το ερώτημα μήπως οι διάφορες δυνατότητες χρηματοδότησης, οι μηχανισμοί και τα αναφερόμενα προγράμματα που περιέχονται στην ανακοίνωση, συνεπάγονται φορολογικές επιπτώσεις. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω επιπτώσεις πρέπει, επίσης, να εξετασθούν υπό το φως της βελτίωσης του φορολογικού περιβάλλοντος.

2.2. Με τη λογική αυτή, τίθεται επίσης το ερώτημα για ποιο λόγο η υπό εξέταση ανακοίνωση της Επιτροπής περιορίζει την επιλογή σε τέσσερις πτυχές (αυτοχρηματοδότηση, φορολογική μεταχείριση του επιχειρηματικού κεφαλαίου, μόνιμες εγκαταστάσεις των ΜΜΕ, μεταβίβαση των επιχειρήσεων), οι οποίες είναι βέβαια ενδιαφέρουσες, ωστόσο εκ πρώτης όψεως πιθανόν να μην φαίνονται τόσο συνεκτικές και των οποίων η επίδραση στο σύνολο των ΜΜΕ και στα κράτη μέλη να είναι σχετικά μικρή.

Η πτυχή αυτή δεν πρέπει να παραμεληθεί ενόψει της ανάγκης για μια ολοκληρωμένη πολιτική και για συντονισμένα αναπτυξιακά προγράμματα, διότι η πτυχή αυτή αποτελεί πηγή δυναμισμού και καινοτομίας.

2.3. Αυτοχρηματοδότηση

2.3.1. Οι πτυχές που συνδέονται με το πρόβλημα της εσωτερικής ή εξωτερικής χρηματοδότησης των επενδύσεων των ΜΜΕ είναι πολυάριθμες. Αναφέρθηκαν σε πολυάριθμες ευκαιρίες στις γνωμοδοτήσεις της ΟΚΕ. Μολονότι η αυτοχρηματοδότηση των επιχειρήσεων διενεργείται βασικά μέσω του τρόπου καθορισμού της φορολογικής βάσης και των πραγματοποιηθέντων καθαρών κερδών, εντούτοις μπορούν να ληφθούν υπόψη διάφορες μορφές οι οποίες διευκολύνουν τη δημιουργία μέσω αυτοχρηματοδότησης. Στα πλαίσια αυτά, η ΟΚΕ εμμένει στην ανάγκη βελτίωσης της φορολογικής μεταχείρισης των κερδών που επανεπενδύονται στις ΜΜΕ. Όσον αφορά τις πιθανές επιπτώσεις της φορολογίας επί των μέσων χρηματοδότησης, οι επιπτώσεις αυτές πρέπει να γίνουν κατά τρόπο ουδέτερο στο πλαίσιο του υφισταμένου φορολογικού συστήματος σε κάθε κράτος μέλος.

2.3.2. Η υπό εξέταση ανακοίνωση θέτει καθαρά το πρόβλημα της άνισης μεταχείρισης των επιχειρήσεων όσον αφορά τη φορολογία των κερδών η οποία οφείλεται στη διαφορά που

υπάρχει μεταξύ του συντελεστή φορολογίας του εισοδήματος φυσικών προσώπων (ατομικές επιχειρήσεις και προσωπικές εταιρείες) και του συντελεστή φορολογίας των εταιρειών κεφαλαίων καθώς και της διαφορετικής μεταχείρισης ανάλογα με τη νομική μορφή των επιχειρήσεων. Έχει ως στόχο την κατάργηση κάθε πηγής νόθευσης του ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων που υπάγονται στο ίδιο φορολογικό καθεστώς.

2.3.3. Ήδη, πολλά κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για τον περιορισμό της στρέβλωσης που υπάρχει μεταξύ των όρων φορολόγησης των κερδών και δείχνουν, κατά κάποιο τρόπο, τον δρόμο που πρέπει να ακολουθήσουν τα συστήματα των άλλων κρατών μελών. Η Επιτροπή στηρίζεται, εξάλλου, στα παραδείγματα αυτά, προκειμένου να χαράξει τις δυνατές κατευθύνσεις στη σύστασή της της 25ης Μαΐου 1994 (2) η οποία επισυνάπτεται ως παράρτημα στην ανακοίνωση που έχει την ίδια ημερομηνία.

2.3.4. Η προσπάθεια που καταβάλλεται από την Επιτροπή, όπως συνάγεται κυρίως από τη σύσταση που διατυπώνεται στην αιτιολογική έκθεση και στα παραρτήματά της, είναι αξιολογική. Σ' αυτό εξετάζονται λεπτομερώς οι πτυχές του προβληματισμού, ενώ με την ανάγνωση μόνο του κειμένου της ανακοίνωσης θα ήταν δυνατό να θεωρηθεί η προσέγγιση ως πολύ συνοπτική.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή διερωτάται, όμως, εάν οι διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη σχετικά με τις δυνατότητες εφαρμογής των συστάσεων ήταν επαρκείς. Η ΟΚΕ ζητεί, συνεπώς, από την Επιτροπή να είναι προσεκτική όσον αφορά τις πληροφορίες που οφείλουν να δώσουν τα κράτη μέλη, πριν από τις 31 Ιουλίου 1995, σχετικά με τα κυριότερα μέτρα που έχουν ληφθεί, ώστε στις πληροφορίες αυτές να περιλαμβάνονται και οι λόγοι για τους οποίους τα κράτη μέλη δεν μπόρεσαν να ακολουθήσουν τις συστάσεις της Επιτροπής.

2.3.5. Η ΟΚΕ, μολονότι εκτιμά την αξία των προσπαθειών που μπορούν να καταβληθούν, προκειμένου να αποφευχθεί η άνιση φορολογία στα επενδύσιμα κέρδη, κυρίως μέσω των εναλλακτικών δυνατοτήτων που θα δημιουργηθούν και/ή μέσω της επιβολής ανάλογων συντελεστών φορολόγησης για τις επιχειρήσεις που έχουν τη μορφή εταιρειών κεφαλαίου ή όχι, οφείλει να θέσει το πολύπλοκο πρόβλημα του προσδιορισμού, προπάντων για τις μικρές ατομικές επιχειρήσεις, και τις προσωπικές εταιρείες, των κερδών που επανεπενδύονται και των διοικητικών δυσχερειών που έχουν σχέση με αυτά. Με το πρόβλημα της φορολογικής ελάφρυνσης των επιχειρήσεων, δεν πρέπει να δημιουργηθούν άλλα βάρη χωρίς να δοθεί στις επιχειρήσεις η εγγύηση ότι θα μπορούν, στην πράξη, να επωφεληθούν πραγματικά του συστήματος που καθιερώνεται γι' αυτές.

Πράγματι, οι εμπειρίες που έχουν αποκτηθεί από ορισμένα φορολογικά συστήματα συνηγορούν για την καταβολή προσοχής. Είναι αυτονόητο ότι η αναζήτηση φορολογικών ελαφρύνσεων υπέρ των προσωπικών εταιρειών δεν μπορεί να αποβεί εις βάρος των εταιρειών κεφαλαίου.

Με την ευκαιρία αυτή, η ΟΚΕ επιθυμεί να επιστήσει την προσοχή της Επιτροπής στους γεγονόδες ότι η σύσταση της 25ης Μαΐου 1994 δεν προβλέπει τη δυνατότητα μεταβολής του νομικού καθεστώτος μίας εταιρείας κεφαλαίου σε προσωπική εταιρεία. Η παράλειψη αυτή πρέπει να διορθωθεί και για τον πρόσθετο λόγο ότι στην ανακοίνωση για τη «μεταβίβαση των

(1) Γνωμοδότηση της ΟΚΕ για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής για τα χρηματοοικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ, της 6. 7. 1994, (έγγρ. CES 850/94).

(2) ΕΕ αριθ. L 177 της 9. 7. 1994.

επιχειρήσεων», της 23ης Ιουλίου 1994, προβλέπεται και η προς τις δύο κατευθύνσεις μεταβολή του νομικού καθεστώτος των εταιρειών.

2.3.6. Θα ήταν ορθό να εξετάσει η Επιτροπή την ιδέα της καθιέρωσης ενός ανωτάτου ορίου φορολογίας του εισοδήματος, σε εθνικό επίπεδο, με βάση τα βιομηχανικά και εμπορικά εισοδήματα ανεξάρτητα από το καθεστώς των επιχειρήσεων. Θα μπορούσαν να αντιμετωπισθούν και άλλες εναλλακτικές λύσεις, όπως, π.χ., η θέσπιση όρων φορολογίας ανάλογων με εκείνες που εφαρμόζονται για τις επενδύσεις κεφαλαίων στο πλαίσιο των ειδικών εθνικών καταστάσεων οι οποίες εξαρτώνται από επιλογές τεχνικής και πολιτικής φύσης.

2.3.7. Με την προοπτική της βελτίωσης της χρηματοδοτικής κατάστασης των ΜΜΕ και της ενθάρρυνσης της αυτοχρηματοδότησής τους, το πρόβλημα της διπλής φορολογίας των εισοδημάτων θα έπρεπε να αποτελέσει αντικείμενο ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών. Το πρόβλημα αυτό οφείλεται στη σωρευτική φορολογία του εισοδήματος των επιχειρήσεων, διότι ενώ φορολογούνται τα κέρδη τους βάσει ενός αναλογικού συντελεστή, εντούτοις επαναφορολογούνται, μετά τη διανομή τους στους μετόχους, ως εισόδημα των μετόχων βάσει της προοδευτικής κλίμακας του φόρου εισοδήματος. Το ίδιο θα έπρεπε να ισχύσει και σχετικά με τη διπλή φορολογία των περιουσιών.

2.4. Το επιχειρηματικό κεφάλαιο και η φορολογική του μεταχείριση

2.4.1. Η εξέταση αυτής της πτυχής της ανακοίνωσης πρέπει να γίνει υπό το φως του οφέλους που μπορεί να προκύψει για το σύνολο των ΜΜΕ του τομέα του επιχειρηματικού κινδύνου. Σχετικά με το θέμα αυτό πρέπει να αναφερθεί η γνωμοδότηση της ΟΚΕ για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής για τα χρηματοοικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ», της 6ης Ιουλίου 1994⁽¹⁾.

Από τη μία πλευρά, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η μεγάλη πλειοψηφία των ΜΜΕ της Ένωσης απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους, πράγμα που δεν μειώνει καθόλου την ικανότητά τους για δημιουργία θέσεων απασχόλησης, αλλά που δημιουργεί το ερώτημα, κυρίως κατά την εξέταση των τομέων και των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων αυτών, σε ποιο βαθμό αυτός ο τρόπος χρηματοδότησης έχει πραγματικά προσαρμοσθεί στις ανάγκες των ΜΜΕ.

Από την άλλη πλευρά, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι καινοτόμες και επεκτατικές δυνάμεις που αποτελούν ίδιο γνώρισμα των ΜΜΕ, που ορισμένες φορές αναλαμβάνουν δραστηριότητες των οποίων η αποδοτικότητα δεν είναι άμεση και δεν υπόκειται πολλά. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να υπάρχουν τα κατάλληλα είδη και όροι χρηματοδότησης με κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου. Τούτο συνεπάγεται ότι το πρόβλημα της διαφάνειας αναφορικά με το επιχειρηματικό κεφάλαιο λαμβάνει μη αμελητέα διάσταση και ότι μέσα στο πλαίσιο των διασυνοριακών δραστηριοτήτων μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο σύστασης.

2.4.2. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή μπορεί, συνεπώς, να συμφωνήσει με την ιδέα να συνεχισθεί η εξέταση της καλύτερης δυνατής λειτουργίας των αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου με συνεκτίμηση των διασυνοριακών πτυχών και με βάση τα συστήματα επιβολής φορολογίας όπως αυτά περιγράφονται στην ανακοίνωση, όσον αφορά τη Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

2.5. Τα διοικητικά βάρη και οι μόνιμες εγκαταστάσεις

2.5.1. Οι «πολύπλοκες διοικητικές διαδικασίες» στον τομέα της φορολογίας επεκτείνονται βέβαια σε πτυχές που ξεπερνούν κατά πολύ τα διοικητικά και φορολογικά βάρη που συνδέονται με τις διασυνοριακές δραστηριότητες. Πρέπει, εξάλλου, να διευκρινισθεί ότι, για την μεγάλη πλειοψηφία των ΜΜΕ, οι δραστηριότητες έχουν και θα συνεχίσουν να έχουν τοπικό και περιφερειακό χαρακτήρα, εκτός από εκείνες των οποίων η δραστηριότητα ασκείται σε μια μεθοριακή περιφέρεια και οι οποίες κατά την διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης επεκτείνουν το πεδίο δράσης τους στην αγορά της γειτονικής ή των γειτονικών χωρών της Ένωσης.

2.5.2. Η ανάλυση της Επιτροπής για τις επιπτώσεις που έχουν στις ΜΜΕ οι διατυπώσεις και τα φορολογικά βάρη, σε περίπτωση που ασκούν διασυνοριακές δραστηριότητες, είναι ορθή στο μέτρο που τονίζει το πρόβλημα των μόνιμων εγκαταστάσεων, πρόβλημα του οποίου οι διάφορες όψεις πρέπει να αποσαφηνισθούν, και κυρίως η φορολογική μεταχείριση.

2.5.3. Η έκφραση «μόνιμη εγκατάσταση» χρησιμοποιείται πάντοτε στις διμερείς συμβάσεις που έχουν ως στόχο την αποφυγή της διπλής φορολόγησης του εισοδήματος και της περιουσίας. Στην περίπτωση αυτή, η εν λόγω έκφραση υποδεικνύει μία μόνιμη εμπορική εγκατάσταση, στην οποία η επιχείρηση ασκεί εν όλω ή εν μέρει την δραστηριότητά της χωρίς να τίθενται χρονικά όρια.

Σύμφωνα με τη σύμβαση πρότυπο του ΟΟΣΑ, ένα εργοτάξιο, ή ένας χώρος συναρμολόγησης, χαρακτηρίζεται μόνιμη εγκατάσταση και υπόκειται στην φορολογία του κράτους στο οποίο βρίσκεται από τη στιγμή που διάρκειά του θα υπερβεί τους 12 μήνες. Ορισμένες χώρες έχουν συνάψει διμερείς συμβάσεις με τις οποίες προβλέπονται συντομότερες προθεσμίες.

2.5.4. Στο πλαίσιο αυτό, υπάρχει λόγος να υπομνησθεί ότι πολλές ΜΜΕ, κυρίως του τομέα κατασκευών, ασκούν τις δραστηριότητές τους σε μία παραμεθόρια περιφέρεια και από τις δύο πλευρές των συνόρων (τα οποία έχουν θεωρητικά καταργηθεί) χωρίς «μόνιμη εγκατάσταση», ενώ διατηρούν την έδρα τους στην χώρα καταγωγής τους στην οποία φορολογούνται επί των κερδών της επιχείρησής.

2.5.5. Εάν αξίζει να εξετασθεί το πρόβλημα της μόνιμης εγκατάστασης με την προοπτική της επέκτασης των δραστηριοτήτων των ΜΜΕ σε άλλα κράτη μέλη, αυτό θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο εμπειρισματομένης εξέτασης όσον αφορά τις διάφορες μορφές εγκατάστασης.

Στην περίπτωση που πρόκειται για μία εγκατάσταση υπό τη μορφή θυγατρικής ή υποκαταστήματος, μορφές που αποτελούν συγκεκριμένες νομικές έννοιες, τα προβλήματα που συνδέονται με την άσκηση της δραστηριότητας, όπως π.χ. το καθεστώς φορολογίας στο οποίο πρέπει να υπαχθεί, δεν πρόκειται να δημιουργήσουν δυσκολίες.

(1) Έργο. CES 850/94.

Δεν συμβαίνει, όμως, το ίδιο όταν πρόκειται να λειτουργήσουν με βάση την έννοια της μόνιμης εγκατάστασης. Τούτο οφείλεται στις διαφορετικές καταστάσεις που μπορεί να δημιουργηθούν για τις επιχειρήσεις όπως, π.χ., το φορολογικό καθεστώς στο οποίο θα υπαχθούν τα ενδεχόμενα κέρδη από τα φορολογικά και άλλα πλεονεκτήματα που χορηγούνται στις επιχειρήσεις που έχουν εγκατασταθεί στο κράτος μέλος «υποδοχής», το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, κ.λπ.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή θεωρεί ότι δεν πρέπει να ληφθούν βεβιασμένα μέτρα, όσον αφορά το παραπάνω θέμα, αλλά πρέπει να διενεργηθεί μία σε βάθος εξέταση των πραγματικών καταστάσεων τόσο στις παραμεθόριες περιφέρειες όσο και στις πιο κεντρικές περιφέρειες των κρατών μελών.

2.6. Η μεταβίβαση των επιχειρήσεων

2.6.1. Τα προβλήματα της μεταβίβασης των επιχειρήσεων αποτελούν, χωρίς αμφιβολία, έναν από τους πρωταρχικούς τομείς στους οποίους πρέπει να αναληφθούν συντονισμένες δράσεις στα κράτη μέλη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι αυτονόητο ότι τα προβλήματα αυτά εκτείνονται και πέραν του φορολογικού τομέα και ότι αυτός ο ειδικός τομέας περιλαμβάνει περισσότερες μορφές από εκείνες που αναφέρονται συνοπτικά στην υπό εξέταση ανακοίνωση, η οποία αναφέρεται περιληπτικά μόνο στα θέματα της κληρονομικής διαδοχής και των δωρεών.

2.6.2. Πρέπει να λεχθεί ότι αυτή η αρκετά στενή άποψη διορθώθηκε με μία νέα, ακόμη πιο πρόσφατη ανακοίνωση, η οποία έχει ημερομηνία 23 Ιουλίου 1994 και έχει ως τίτλο «Ανακοίνωση της Επιτροπής για την μεταβίβαση των επιχειρήσεων. Δράσεις υπέρ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ αριθ. C 204, σ. 1)».

2.6.3. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν έχει ζητηθεί η γνώμη της ΟΚΕ σχετικά με την ανακοίνωση αυτή η οποία είναι το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας διαβούλευσης, η οποία έχει ξεκινήσει από τις αρχές του 1993. Ο στόχος της καλύπτει πλήρως το στόχο που αναφέρεται στην ανακοίνωση για την οποία έχει ζητηθεί η γνωμοδότηση, διότι επιδιώκεται η επίτευξη των εξής αποτελεσμάτων:

- μείωση των βαρών των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και συμβολή στη δημιουργία ενός νομικού και φορολογικού περιβάλλοντος το οποίο θα διευκολύνει τη μεταβίβαση και που θα έχει ως στόχο τη διατήρηση του πλέγματος των επιχειρήσεων και την προστασία της απασχόλησης,
- κατάργηση της υπάρχουσας ανισότητας μεταξύ των μικρομεσαίων και των μεγάλων επιχειρήσεων, δεδομένου ότι ο αριθμός των ιδιοκτητών των πρώτων είναι γενικότερα πολύ πιο περιορισμένος και διότι ο θάνατος ενός εξ αυτών μπορεί να έχει πολύ βαρύτερες οικονομικές συνέπειες για τη συνέχιση της επιχείρησης.

2.6.4. Χωρίς να επιδιώκεται η λεπτομερής ανάλυση του περιεχομένου της νέας ανακοίνωσης, η ΟΚΕ θεωρεί, παρόλα αυτά, ότι πρέπει να τονισθούν ορισμένες πλευρές οι οποίες έχουν κάποια σημασία στο πλαίσιο της βελτίωσης του φορολογικού περιβάλλοντος και στις οποίες η ΟΚΕ θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη σημασία στις μελλοντικές εργασίες.

2.6.5. Το φάσμα των δράσεων οι οποίες θα μπορούσαν να αναληφθούν για την πραγματοποίηση των στόχων που έχουν τεθεί καλύπτει τέσσερις άξονες. Οι άξονες αυτοί περιέχουν μία δεκάδα τομέων ενεργειών που μπορούν να ληφθούν υπόψη και των οποίων πρέπει να αναφερθούν ενδεικτικά οι κυριότερες πτυχές, οι οποίες έχουν φορολογικές συνέπειες για τις επιχειρήσεις και οι οποίες πρέπει συνεπώς να συμπεριληφθούν στους σχετικούς προβληματισμούς. Μπορούν να αναφερθούν οι εξής πτυχές:

2.6.5.1. Η κατάλληλη προετοιμασία για την μεταβίβαση μέσω:

- των σχετικών ενεργειών που αναφέρονται στο δίκαιο της μεταρρύθμισης της νομικής δομής,
- των σχετικών ενεργειών για τη μετατροπή τους σε ανώνυμη εταιρεία που είναι καλύτερα προσαρμοσμένη στις συνθήκες λειτουργίας από ό,τι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις,
- των σχετικών ενεργειών για τη φορολογική ουδετερότητα όσον αφορά τις ενέργειες που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την αποτελεσματική προετοιμασία της μεταβίβασης.

2.6.5.2. Η φορολογία της μεταβίβασης σε τρίτους, κατά την οποία υπεισέρχονται διάφορες πτυχές σχετικές με την πώληση της επιχείρησης, την φορολογία επί των κερδών από την πώληση, την εκχώρηση της επιχείρησης στους εργαζομένους, πτυχές που δεν αναφέρονται στην υπό εξέταση ανακοίνωση της 25ης Μαΐου 1994.

2.6.5.3. Τα μέτρα που μπορούν να διευκολύνουν την επιτυχία της μεταβίβασης σε μέλος της οικογενείας. Πρόκειται για τομέα ο οποίος επηρεάζεται σοβαρά από το πρόβλημα του κληρονομικού δικαίου και του δικαίου των δωρεών, των οποίων η επιρροή σε διάφορους τομείς του εθνικού δικαίου και στις βασικές αρχές της φορολογικής νομοθεσίας δεν πρέπει να παραμεληθεί. Επιπροσθέτως υπάρχει, επίσης, και το πρόβλημα της διπλής διεθνούς φορολογίας.

2.6.6. Η ΟΚΕ, ενώ εκφράζει την ικανοποίησή της για την ύπαρξη αυτού του εγγράφου προβληματισμού και εργασίας για έναν τομέα που έχει τεράστια επίδραση σε όλες τις ΜΜΕ, για τις οικονομικές δομές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη και τις περιφέρειές τους, οφείλει συγχρόνως να εμμένει στην πτυχή που αφορά την ενθάρρυνση των ιδρυτών των επιχειρήσεων με τα κατάλληλα φορολογικά μέτρα. Πράγματι, το πρόβλημα της μεταβίβασης και της διάρκειας των ΜΜΕ θα μπορέσει να επιλυθεί με αποτελεσματικό και δυναμικό τρόπο μόνον εφόσον βρεθούν για τις υπάρχουσες και τις βιώσιμες επιχειρήσεις ιδρύτες επιχειρήσεων που ενδιαφέρονται να γίνουν επιχειρηματίες. Τα κίνητρα που πρέπει να δοθούν σχετικά, είναι πολλών ειδών. Μπορούν να ανήκουν εν μέρει στο πλαίσιο των φορολογικών κινήτρων. Η ΟΚΕ ζητεί συνεπώς να αφιερωθεί ένα ειδικό κεφάλαιο στον προβληματισμό που επιδιώκει η ανακοίνωση.

3. Προτάσεις για άλλα μέτρα

3.1. Έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που έγιναν ανωτέρω σχετικά με το συνοπτικό χαρακτήρα των προσανατολισμών που αναφέρονται σήμερα από την Επιτροπή, η ΟΚΕ θα επιθυμούσε με την σειρά της να υποβάλει ορισμένες συμπληρωματικές προτάσεις όσον αφορά τους τομείς της φορολογίας, προτάσεις οι οποίες μπορούν ενδεχομένως να συμβάλουν στην εξέταση όσον αφορά το βάσιμο και τις δυνατότητες ενέργειας σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο.

3.2. Είναι σαφές ότι η εξέταση αυτή πρέπει να πραγματοποιηθεί υπό το φως τόσο των γενικών πολιτικών φορολογικής και μη φορολογικής φύσεως που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη έναντι των επιχειρήσεων, όσο και των γενικών αρχών και των βασικών κατευθύνσεων που καθορίζουν την φορολογική, οικονομική και κοινωνική πολιτική των κρατών μελών.

3.3. Η ΟΚΕ αντιλαμβάνεται ότι η υπό εξέταση ανακοίνωση και η συνημμένη σ' αυτή σύσταση αποτελούν ένα πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση του επιδιωκόμενου στόχου. Ούτε αγνοεί ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν μία, κατά το μάλλον ή ήττον, εκτεταμένη ποικιλία μηχανισμών, προγραμμάτων και διατάξεων προκειμένου να προωθήσουν την ίδρυση και την ανάπτυξη των ΜΜΕ σε διάφορους τομείς. Γενικότερα, τα μέτρα αυτά μπορούν να συγκεντρωθούν στις εξής τρεις κατηγορίες:

- α) μείωση των βαρών και των οικονομικών και διοικητικών φραγμών,
- β) ενθάρρυνση της ίδρυσης νέων επιχειρήσεων, της ανάληψης υφισταμένων επιχειρήσεων και της έναρξης δραστηριοτήτων επί σταθερών βάσεων,
- γ) προώθηση της ανάπτυξης των ΜΜΕ μέσω της δημιουργίας ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος σε διάφορους τομείς: χρηματοδοτικό, οικονομικό, κοινωνικό, τεχνολογικό.

3.4. Στην πραγματικότητα, η υπό εξέταση ανακοίνωση περιέχει λίγες μόνο πτυχές που υπάγονται άμεσα στις προαναφερθείσες κατηγορίες. Η ΟΚΕ κρίνει ακόμη σκόπιμο να διευρυνθεί η ποικιλία των δυνατών παρεμβάσεων στον τομέα του φορολογικού περιβάλλοντος.

Προς το σκοπό αυτό, και διευκρινίζοντας συνάμα ότι προτίθεται να περιοριστεί στον τομέα της άμεσης φορολογίας, στον οποίο οι αρμοδιότητες και τα μέσα παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραμένουν μειωμένα, η ΟΚΕ ζητεί από την Επιτροπή να αντιμετωπίσει τη σκοπιμότητα διενέργειας μελετών, αναλύσεων και διαβουλεύσεων σε τομείς ή πτυχές όπως:

3.4.1. Οι μηχανισμοί φορολογικών εκπτώσεων για την πρώτη εγκατάσταση και για την ανάληψη επιχείρησης, η οποία απολαμβάνει ενδεχομένως μερικών ή ολικών απαλλαγών φόρου επί των κερδών της εταιρείας, που έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης, απαλλαγών που συνδέονται ενδεχομένως με τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται όσον αφορά τα επαγγελματικά προσόντα ή σύσταση θέσεων απασχόλησης.

3.4.2. Οι προϋποθέσεις σχετικά με ορισμένες εκπτώσεις, οι οποίες μπορούν να γίνουν για τη συμμετοχή ιδιωτών επενδυτών μικρού και μεσαίου μεγέθους στις ΜΜΕ. Πρόκειται για

κατηγορία πιθανών επενδυτών για τις ΜΜΕ [βλ. γνωμοδότηση της ΟΚΕ για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής για τα χρηματοοικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ»⁽¹⁾] καθώς και οι δυνατότητες θέσπισης φορολογικών διατάξεων που μπορούν να αποτελέσουν επιπλέον κίνητρα για τους επενδυτές που επιθυμούν να επενδύσουν στις ΜΜΕ.

3.4.3. Οι διαφορές φορολογικής μεταχείρισης που μπορεί να υπάρχουν μεταξύ θεσμικών και ιδιωτικών επενδυτών, καθώς και μεταξύ εταιρειών που έχουν εισαχθεί ή δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο.

3.4.4. Η δυνατότητα που δίδεται στις ατομικές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, που έχουν ιδρυθεί σε ορισμένα κράτη μέλη ύστερα από πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να επιλέξουν μεταξύ του καθεστώτος φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων ή φορολογίας εισοδήματος των κεφαλαιουχικών εταιρειών.

3.4.5. Η δυνατότητα που δίδεται στις ΜΜΕ να δημιουργούν ειδικά αποθεματικά, σύμφωνα με ένα μηχανισμό που θα προσδιοριστεί, τα οποία θα προορίζονται για τη χρηματοδότηση υλικών ή άυλων επενδύσεων.

3.4.6. Η δυνατότητα έκπτωσης από το φορολογητέο εισόδημα των δαπανών που πραγματοποιούνται για τη βελτίωση της ποιότητας της διοίκησης της επιχείρησης και των δαπανών που καταβλήθηκαν σε συμβούλους κατά το στάδιο της ίδρυσης της επιχείρησης.

3.4.7. Οι όροι απόσβεσης που έχουν ως αποτέλεσμα την εξάλειψη ενδεχομένων μειονεκτημάτων που επιβαρύνουν τις ΜΜΕ σε σχέση με τις μεγάλες επιχειρήσεις.

3.4.8. Οι όροι επιβολής φορολογίας που ισχύουν στα κράτη μέλη έναντι ορισμένων προγραμμάτων δράσης και ενισχύσεων εθνικού και κοινοτικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν καθιερωθεί υπέρ των ΜΜΕ.

3.4.9. Οι διάφορες πτυχές που περιγράφονται στην προαναφερθείσα ανακοίνωση της 23ης Ιουλίου 1994 σχετικά με την «μεταβίβαση των επιχειρήσεων».

3.4.10. Οι διάφορες πτυχές που περιγράφονται στην προαναφερθείσα ανακοίνωση της 23ης Ιουλίου 1994 σχετικά με την «μεταβίβαση των επιχειρήσεων».

4. Οι διαβουλεύσεις και η ΟΚΕ

4.1. Εν κατακλείδι, η ΟΚΕ επικροτεί τις πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει η Επιτροπή για να βελτιωθεί το περιβάλλον των ΜΜΕ. Ελπίζει ότι οι προσπάθειες που έχουν καταβληθεί θα έχουν ευνοϊκή απήχηση στα διάφορα επίπεδα, στα οποία οι αρχές και οι στόχοι του «Ολοκληρωμένου προγράμματος υπέρ των ΜΜΕ και της βιοτεχνίας» θα πρέπει να κατανοηθούν και να υλοποιηθούν.

4.2. Μεταξύ των βασικών προβλημάτων που τίθενται σ' αυτόν τον πολύπλοκο τομέα, προβάλλει και το πρόβλημα της νομικής βάσης των μέσων και των μέτρων που η Επιτροπή θα πρέπει να προσδιορίσει, όταν οι προσανατολισμοί που θα επιλεγούν για τους διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανόμενου

(1) Έγγρ. CES 850/94 της 6. 7. 1994.

και του φορολογικού περιβάλλοντος, θα μετατραπούν σε δράση.

4.3. Ενώπιον της προσπάθειας που καταβάλλεται για τη συνεκτική ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ΟΚΕ οφείλει να υποστηρίξει όσο το δυνατόν περισσότερο την Επιτροπή και τους οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες τους οποίους αφορά η προσπάθεια που έχει αναληφθεί υπέρ των ΜΜΕ.

Για το λόγο αυτό, πρέπει να τονισθεί ακόμη μία φορά ότι η ΟΚΕ, λόγω της σύνθεσής της, καλείται να αποτελέσει χώρο των διαβουλεύσεων και βήμα ανταλλαγής απόψεων προκειμένου να ανταποκριθεί στην αποστολή της ως συμβουλευτικού οργάνου. Στο μέλλον, κάθε φορά που η Επιτροπή θα προτίθεται να προβεί σε ό,τι αποκαλείται πολύ ευρεία διαβούλευση σχετικά

με ένα πρόγραμμα δράσεων, για το οποίο πρέπει να τεθούν, κατά την πρώτη περίοδο της επεξεργασίας του, πραγματικοί στόχοι και βασικοί προσανατολισμοί, η υποβολή ενδείξεων από τους κοινωνικοοικονομικούς κύκλους, μέσω της ΟΚΕ, θα μπορούσε να αποδειχθεί χρήσιμη από πολλές πλευρές, κυρίως για να γίνουν καλύτερα αντιληπτά τα σημαντικά στοιχεία του προβληματισμού και για να επιτευχθεί ο ταχύτερος προσδιορισμός των προβλημάτων. Ο τρόπος αυτός ενέργειας θα μπορούσε να εξετασθεί για ορισμένα προγράμματα δράσης ή για ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές με βάση τους όρους που θα πρέπει να συμφωνηθούν χωρίς να παραβλάπτεται η συνήθης διαδικασία διαβούλευσης. Οι πρόσθετες εργασίες και οι διαβουλεύσεις που προτείνονται στο πλαίσιο της υπό εξέταση ανακοίνωσης προσφέρονται σε μεγάλο βαθμό για παρόμοια άσκηση.

Βρυξέλλες, 21 Δεκεμβρίου 1994.

Ο Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Carlos FERRER

Γνωμοδότηση για την XXIIIη Έκθεση της Επιτροπής επί της Πολιτικής Ανταγωνισμού (1993)

(94/C 397/21)

Στις 25 Μαΐου 1994, και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 198 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, η Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την XXIIIη Έκθεση της Επιτροπής επί της Πολιτικής Ανταγωνισμού (1993).

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότηση του στις 30 Νοεμβρίου 1994 με βάση την έκθεση των εισηγητών κ. Luis Morales και Ataíde Ferreira.

Κατά τη 321η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 21ης Δεκεμβρίου 1994), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα την εξής γνωμοδότηση.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει κατ'αρχάς τη σπουδαιότητα που αποδίδει στην έκθεση για την πολιτική ανταγωνισμού, η οποία εκπονείται σε ετήσια βάση από την Επιτροπή. Πρόκειται για ένα έγγραφο εξαιρετικής σημασίας, το οποίο από την αρχή της δημοσίευσής του συνέβαλε στη διασαφήνιση των κυριότερων κατευθυντήριων γραμμών της κοινοτικής πολιτικής για το εν λόγω θέμα.

1.2. Η XXIIIη έκθεση συνέβαλε, για μία ακόμη φορά, στην ανάπτυξη του διαλόγου μεταξύ της Επιτροπής και των λοιπών κοινοτικών οργάνων, καθώς και στη διαφάνεια και στη νομική ασφάλεια σε ό,τι αφορά τις σχέσεις με τις επιχειρήσεις, τα κράτη μέλη και τους καταναλωτές που είναι οι κύριοι ενδιαφερόμενοι για την πολιτική ανταγωνισμού της Κοινότητας.

1.3. Η ΟΚΕ αναγνωρίζει τις προσπάθειες για ενημέρωση που κατεβλήθησαν από την Επιτροπή, οι οποίες είναι εμφανείς όχι μόνο σε ό,τι αφορά την ταξινόμηση του περιεχομένου της XXIIIης ετήσιας έκθεσης, αλλά και σε ό,τι αφορά την προσθήκη ενός σημαντικού όγκου συμπληρωματικής τεκμηρίωσης, της οποίας η επικαιρότητα θα βελτιωθεί, ενώ ο ρυθμός διάδοσης θα διατηρηθεί, και ει δυνατόν, θα αυξηθεί. Η πρωτοβουλία για τη δημιουργία μιας υπηρεσίας πληροφοριών γίνεται δεκτή με προσδοκία και είναι χρήσιμο να γίνουν γνωστά στο μέλλον τα αποτελέσματα αυτής της εμπειρίας μέσω μιας περιοδικής εξέτασης των ερωτήσεων που υποβάλλονται και των απαντήσεων που λαμβάνονται.

1.4. Η έκθεση περιλαμβάνει, όπως συνήθίζεται, όχι μόνο ανάλυση των δραστηριοτήτων της Επιτροπής, αλλά και σημαντικές ενδείξεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο προ-